

برانگیختن فرم و تاثیر آن بر ناخودآگاه

علی قنبریان^۱ - مهروش کاظمی (نویسنده مسئول مکاتبات)^{۲*}

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد، دانشکده هنر و معماری، واحد شبستر، دانشگاه آزاد اسلامی، شبستر، ایران Ali_ganbarian@yahoo.com

۲- عضو هیئت علمی، دانشکده هنر و معماری، واحد شبستر، دانشگاه آزاد اسلامی، شبستر، ایران. M.kazemi@iaushab.ac.ir

۱- چکیده

این نوشتار در راستای سیاست معماری، و پیرامون اثرات برانگیختن فرم بر ناخودآگاه با تکیه بر پارادایم های مطرح شده در حوزه فرم، ساختار فرم، زبان فرم، ناخودآگاه، و همچنین نحوه ی نگرش به فرم از منظر دستگاه روانی انسان و بعد عملکردی آن، که در صدد بررسی آن از جایگاه مخاطب و مکان، عملکرد فیزیکی و عملکرد ذهنی و نحوه ی ارتباط آنها با یکدیگر، می پردازد. هدف این پژوهش پاسخ به تاثیرات آئی ناخودآگاه بر فرم های معماری و همچنین تجربیات ناخودآگاه از فرم نسبت به مکان و زمان و کاربری آن است. برای این منظور نوشتار حاضر به صورت کتابخانه ای، توجه به نظریه پردازان معماری و روان شناسی و فلسفه و با استدلال منطقی به نگارش درآمده است. اگر فرم های معماری واجد زیبایی و انگیختگی باشند ما بی آنکه متوجه شویم تحت تأثیر شدید آنها قرار می گیریم این امر به علت وجود ناخودآگاه در دستگاه روانی انسان است لذا این تأثیر در افراد مختلف یکسان نیست هر چه انسان مناعت طبع بیشتر و همچنین میل به آزادی و اختیار عمل بیشتر و جان آزاده ای داشته باشد فرم های برانگیخته و زیبا ناخودآگاه او را بیشتر تحت تأثیر قرار خواهند داد. انسان نه بوسیله ناخودآگاه خود که در خود ناخودآگاهش زندگی می کند. ناخودآگاه را محل انباشت امور سرکوب شده می دانند لیکن باید گفت که این امور همه ضمیر ناخودآگاه را تشکیل نمی دهند. درک ما از ناخودآگاه به وسیله امر آگاهانه صورت می گیرد لذا ما تسلط ناخودآگاه بر امور آدمی را نادیده گرفته ایم و با قراردادی کردن هنر معماری آن را از هنر خارج کرده و به چیزی ماشینی تبدیل کرده ایم چنین به نظر می رسد معماران با ایجاد فرم های یکنواخت، قابل پیش بینی و تکراری، که فاقد هرگونه زیبایی و جذابیت و هیجان هستند برای ماشین ها معماری را به وجود می آورند نه انسان.

۲-واژه های کلیدی: فرم " انگیختگی " ناخودآگاه " آگاهی " تهییج